TOIMETUS JA TALITUS:
Jõhwis, Rakwere tän. 7-a
Telefon 48

Toimetaja kõnetunnid esmaspäewal, kolmapeäwal, neljapäewal ja laupäewal k. 9—11

Kontor awatud kella 8—6.

Alutagune Teataja

Üksik number 5 senti.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga . . . . 45 senti.
3 kuud „ . . . . 130 „
6 „ „ . . . . 250 „
1 aasta „ . . . . 5 kr.

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid

Ilmub kaks korda nädalas: kolmapäeva ja laupäeva varahommikul.

Toimetaja kõnetunnid äripäevili kella 9-st — 2-ni päeval

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuu'utusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 6. Jõhwis, laupäewal, 21. jaanuaril 1933. a. V aastakäik.

Walitsuse rasked päewad.

(Meie Tallinna kaastöölisilt)

Tallinnas, 20. jaan. Neljapäewa õhtul pidas Wabariigi Walitsus koosoleku, milline kestis hilisööni Arutati eelarwe küsimust, milline seaduse järele peab esitatama Riigikogule 20. jaanuariks. Eelarwe kulude osa on kärbitud 62.811 886 kroonile, puudujääk on sellele waatamata weel 200 000 kr. Majandusminister otsib teid tulude hankimiseks, mis selle puudujäägi kataks Haridusala kulutusi ei kärbitud kuigi palju, ainult algkooliõpetajate palku kärbiti ühe palgaastme wõrra. Reedel kell 2 algas walitsuse teine koosolek eelarwe asjus.

Tallinn, 20. jaan. Eile õhtul kell 5 algasid Riigikogus waielused põhiseaduse muutmise eelnõu üle, mis paiguti wäga ägedaks läksid ja kestsid kella ½10 õhtul. Sõna wõtsid teiste hulgas riigikogu esimees J. Tõnisson. K. Einbund, Soots, Marina, prof. Konik, K. Ast, Fuch jne. Komisjoni aruandja Kalbus tegi ettepaneku eelnõu ühes parandustega weelkord anda komisjoni tagasi. Ettepanek wõeti wastu.

Loodetakse, et tulewal nädalal eelnõu suudetakse esitada riigikogule lõpulikuks wastuwõtmiseks.

JO-JO SOBITAS KOSJAD...

Nupukas peigmees, kes kihlweoga wõitis talutütre ja kaasawara.

Ida-Harjumaal, P. asunduses juhtus neil päewil omapärane kihlwedu kellegi seal elutsewa W-ga. Mees oli salamahti, ilma naise-laste teadmata, läinud salakõrtsi. Seal sattunud W. koos napsutama oma wäimehe wihasema ning kangema wõistlejaga N-ga, keda W seni ei sallinud silmaotsaski. Kõrtsinaise waheltsobitusel lepitud wiimaks ära ja lepitusliikude joomisel hakanud W-le ta lauakaaslane lõpuks päris meeldima, kuid kosjakaupadest ta siiski ei tahtnud kuulda. „Wäimeespoeg“ aga olnud nupukas poiss ning lõpuks hakanud W. wedama kihla. Ennem kaotanud ta ise mitmel korral wiina. Kui W. juba õige tugewasti purjus olnud, esitanud N. weidi teerukama kihlweo. Ta käskinud W-d mängida jo-jod, mida see weel üldse näinud polnud. Ei saawat W. sellega toime, siis jätwat N. omale täielise õiguse W. tütre ju kaasawara nõudmiseks. Et asi igati kindlam oleks, siis annudki W. 1000 kr. weksli N. kaasawara ja tütre saamise kindlustuseks. W. ei osanud jo-joga midagi teha ja kaotas kihlweo. Nüüd on kuulda, et pulmad nupuka peigmehega järgnewat õige pea.

Piiskop Joanni täht kustub.

Wiru ap-õigeusu praostkond kiitis heaks mitropoliidi tegewuse.

Kirikujuhid hakkawad tõstma rahwa moraali.

Läinud teisipäewal, 17. jaanuaril, peeti Narwas Wirumaa ap. õigeusu praostkonna täiskogu koosolek, millest wõtsid osa Wirumaa ap. õigeusu koguduste praost ülempreester A. Männik, Kuremäe naiskloostri juhataja Korowin, Kreenholmi koguduse ülempreester Leets Eesti-Ingerist, Rakwere koguduse ülempreester A. Tamm, Narwa Nioklai koguduse preester Angerjas, preester R. Tang Jõhwist ja esindajad Wirumaa praostkonnast. Täiskogu koosolek peeti prast A. Männiku juhatusel Kreenholmi kiriku koguduse majas. Päewakorra juure asunud, otsustas koosolek ühtlustada mitmesugused maksumäärad koguduste wahel.

Rahwa moraali tõstmiseks otsustati käsile wõtta kõik wõimalikud abinõud. Praegu peaaegu kõigil tegewusaladel ilmub üks pettumus teise järele. Tusane meel, rahulolematus, kurbus paistab ühede silmist, rahaahnus, kadedus, wihawaen piinab teiste südameid. Kui wähe on praegusel ajal inimesi, kes tunnewad rõõmu oma tööst ja tegewusest. Waimlisest rõõmust pole juttugi. Aineline maailmawaade on inimsoo häwitaja. Seepärast tuleb kõlbuse kõrgeid aateid istutada rahwa südamesse.

Jookswate küsimuste all tuli kõne alla end. Petseri kloostri piiskop Johann. Täiskogu awaldas suurt imestust, et piiskop Johann pole allunud mitropoliidi käskudele, kelle käsud on seisnud täiesti kooskõlas üldkiriku põhikirjaga. Täiskogu awaldas soowi, et praegune Petseri kloostri juhataja ülempreester N. Leismann saaks kloostri piiskopiks määratud. Peale selle awaldati soowi, et Narwa wene piiskopkonna juhiks saaks tingimata määratud üks ülempreester, kes täielikult walitseb riigikeelt.

Mitropoliit Aleksandri tegewiis piiskop Johanni wallandamise asjus kiideti ühel häälel õigeks ja heaks.

—

Wagunist leiti Punase-Risti märk.

Neil päewil leiti Narwa jaamas reisijate rongi ühest 3. klassi wagunist Punase-Risti emailitud rinnamärk. Omanik wõib selle kätte saada raudteepolitsei jaoskonnast, mis asub jaamahoone teisel korral.

Reserw- ja maakaitsewäelastele.

Paljud reserw- wõi maakaitsewäkke arwatud ohwitserid, arstid, farmatsöidid ja kw. ametnikud saadawad teateid oma elukoha muutmise üle otse Kaitsewägede staapi, kust need edasi saadetakse kaitsewäeringkonna ülemale.

Asjata kirjawahetuse ärahoidmiseks, algu teatawaks, et teated oma alalise elukoha muutmise puhul tuleb saata ainult kaitsewäeringkonna ülemale. Elukoha mitte muutmise korral teate andmine iga aasta 1. jaanuariks pole tarwilik.

Tagawarawäe ohwitseride, arstide, formatsöitide ja kw. ametnikkude registreerimise- ja elukoha üle teadete andmise kord on awaldatud RT nr. 75 — 1929. a. „Juhatusk. tgw. ohwitseride arwest.“ §13 — 18.

Teadmiseks asutustele ja ettewõtjatele.

Majandusministri määruse kohaselt peawad kõik asutused, ettewõtted ja isikud kellel oli palgatud töölisi, maksuinspektorile andma teatelehed (worm 4) — 1932. a. ametnikkudele, teenijatele ja töölistele makstud palga ja muu tasu kohta.

Teatelehtede andmise wiimane tähtaeg on 1. weebruaril s. a. Waremate aastatel oli tähtaeg 15. weebruaril. Teatelehtede planketid saab maksuametist.

Meie leht
on Teie parim sõber.

Jõhwi wabastamise päewa pühitsemine.

Palju hoogsust aktusel.

Jõhwi wabastamise päewa aktus kujunes 17. jaan. ilusaks mälestuspäewaks Jõhwis. Jõhwi majadel lehwisid hommikul lipud.

Kell 12 päewal algas Jõhwi ühisgümnaasiumis aktus, kus kõneles ühisgümnaasiumi direktor W. Söerd.

Ta ütles: „Ei ole kunagi eesti rahwa jõud nii spontaanselt awaldanud kui 1918.—1920. aastatel. Ei ole kunagi rahwas oma õigust nii kindlalt awaldanud. Ei ole kunagi rahwas nii õigelt üksteist mõistnud kui neil aastatel. Puupaljaksrööwitud talupoeg tõi peiduurkast wälja wiimase jahunatukese, et anda seda eesti sõdurile.

Ei ole õige, et riiki kaitstakse ainult sõdade korral. Meie tahame wabastamise päewadel kinnitada usku ja lootust enestesse, et wõime ka moraalselt igal ajal kaitsta. Iseseiswuse ja riikluse mõte peab igal ajal püsima jäämameie rahwas.

Gümnaasiumi aktust kaunistas Jõhwi ühisgümnaasiumi laulukoor R. Ento juhatusel ja Jõhwi muusikakoor hra A. Pribitkina juhatusel. Gümnaasiumi aktusel oli ka palju inimesi wäljastpoolt kooli.

Kell ½7 õhtul algas aktus pritsimajas. Pritsimaja aktusele oli kogunud saal ja eeskojaruumid rahwast täis. Kõneles aktusel Jõhwi ühisgümnaasiumi direktor W. Söerd, kes omas tunniajalises sorawas kõnes käsitas neid aluseid, mis on olnud eesti rahwal enese wabastamiseks.

Kõneles weel malewkonna pealik major R. Tomberg. Aktusel mängis Jõhwi muusikakoor A. Pribitkina juhatusel, laulis Jõhwi haridusseltsi segakoor P. Weewo juhatusel.

Lõppsõna ütles alewiwalitsuse esitaja A. Willers.

Õhtul oli etendus, kus kanti ette Chr. Rutoffi „Wäimehed.“

—

Toimetusele saadetud raamatud.

Alfred Waga: Eesti kunsti ajalugu. Esimene osa: Keskaeg. 357 lk. 153 illustratsiooniga heal paberil. Hind 9 krooni. Eesti Kirjanduse Seltsi kirjastus.

Alfred Waga äsjailmunud „Eesti kunsti ajaloo“ esimene osa annab üksikasjalise ülewaate kunstide arengust Eestis 13. sajandi algusest kuni 16. sajandi keskpaigani. Raamatus on käsiteldud kõik kunstialad ja nende eriharud kõigis tähtsamates ja tüübilisemates awaldustes: ehituskunstist ordu- ja piiskopilinnused (lossid), linnakindlustused, kirikud, kloostrid ning ühiskondlikud ja erahooned, skulptuuri alalt raidkunst, puuskulptuuri ja nikerduskunst, edasi maalikunst ning lõpuks metallplastika alad —kullasepa-, prontsi-, wase-, ja medalikunst. Kui senised uurijad on Eesti ja üldse Baltimaade keskaegset kunsti käsitelnud peamiselt Saksa, mõnel juhul ka Rootsi kunstiekspansiooni seisukohalt, siis waadeldakse seda käesolewas teoses otseselt kui oma maa kunsti, ühtlasi esile tõstes ka eestlaste osa selle kujunemises ja arengus, mis — nagu tõendab autor — ei olnud kaugeltki tähtsuseta.

Teose käsitlus on üldse rajatud uudsele alusele. Sest autor astub kategooriliselt wastu senisele balti kunstiajaloolisele orientatsioonile, mis on eesti ja üldse Ida-Baltimaade keskaegses kunstis näha püüdnud peamiselt saksa koloniaalkunsti, ning wäidab eesti keskaegse kunsti otsest kuulduwust põhjamaade kunsti hulka. Raamat awaldab ka üksikküsimustes rea uusi seisukohti ning põhjeneb suurelt osalt autori isiklikel, pikemat aega kestnud uurimustel. Teksti täiendawad 135 walitud pildistist.

Peale selle on raamatule lisatud wõrdlemisi ulatuslik saksakeelne kokkuwõte. Kaunite wäljaannete jaoks on osa eksemplare trükitud kriitpaberil.

Wõrnus tantsukursused.

Umbes nädal aega tagasi algasid Wõrnus kohaliku Noorte-Ühingu korraldusel tantsukursused. Osawõtjaid on 13. paari s. o. 26 inimest.

Tantsu õpetajaks on hra Rix Ahho Tallinnast. Õpetawas on: foxtrott, tango, ingliswals ja rumba. Lõpuks õpitakse ka Eesti-walsi. Kursust toimitakse kohalikus 6-kl algkooli ruumes. Kursusest osawõtmine on 150 snt. isikult, kuna seltsiliikmeile juurdemaksu „preemijaid“ makstakse.

Moodne tantsulaine on selles ümbruskonnas wiimasel ajal laialt maad wõtnud. Nii on ka samasugused kursused Kiiklas ja Ratwas.

„Wäimeeste“ etendus Sompas

Mõõdunud pühapäewal oli Jõhwi Muusikakooril pidu Sompas. Muusikakoor kandis ette mitu kontsertpala, mis olid hästi kätteõpitud. Muusikakooril on leiwanumbriks oma orkestri liikme W Kiilitsa marss, milline ettekanne ka Sompas sai kestwa kiituse.

„Wäimeeste“ etendus Jõhwis.

ÜENÜ Jõhwi osakonna teaatriringi ettekandel.

Jõhwi wabastamise päewal 17. jaanuaril kandsid ÜENÜ Jõhwi osakonna teaatriringi näitlejad näitejuhi pr. M. Ilwese juhatusel ette Chr. Rutofi näidendi „Wäimehed“.

Chr. Rutoff on annud 3-waatuselise komöödiaga täieliku rahwatüki, millega peawad rahul olema need, kes wajawad naljа ja naeru ja ka need peawad rahul olema, kes karjuwad iga uue tüki juures, kõlbluse nimel „karauul, karauul!“

ÜENÜ Jõhwi osakonna teaatriringi „Wäimeeste“ ettekanne oli täis jõulist hoogu ja kogu tükk algusest lõpuni pani publiku kaasa elama! Peab ütlema, et pr. Ilwes oli lawastamisel nii osaliste waliku kui ka osaliste wäljaõpetamise hoolikalt läbi töötanud.

Ants — sulane E. Kihl oli esimeses waatuses täiuse tipul, kuid teises langes weidi hoog. Suudlused Lindaga ei kukkunud kõige loomulikumalt wälja, ent seda ei saa lugeda wist Antsu süüks. Üldiselt sobis see osa E. Kihtile hästi ja wiis selle osa õnnelikult läbi.

Linda — peretütar — prl. Külmhallik oleks wõinud olla rohkem pealetükkiwam mahlakam talutütar, kuid teisalt õrn tagasihoidlikkus ei rikkunud mängu üldist harmoontat siiski. Prl. Külmalliku hääl oli diskreetne ja see oli osakandjale suureks plussiks.

Mari — Raadiku taluperenaine— pr. Ilwes keskendas naisosalistest kõike Pr. Ilwesel on mängus alati liikumist ja see tekitas helewust juba iga kord tema lawale ilmumisel.

Tiina — wanatüdruk — prl. H. Wiiner — oli jälle õiges osas. Osa läks igatepidi sorawalt nagu temal lähewad alati leskede ja wanatüdrukute osad (mõistke: ikka ainult näidendites).

Maret — saunaeit — prl. Ennok oli kõbe „wanaeide kropsо“, kuid mõnikord oleks wõinud wihastada põhjalikumalt.

Mart Saar — peremees — H. Meiner palwewenna osas oli häälega kodus, kuid kujult ja isegi habemelt polnud wastuwõetaw.

Andres Kirilowi — Jõesuu meest mängis W. Mustel.

Peetrit — wa Kullit — mängis A. Aru. Kukruse etendusel mängis A. Aru seda tuntawalt paremini (wõib olla seal pruudid publiku hulgas), kuid Jõhwis jättis ta wäga palju soowida.

Kaarlit mängis H. Tennow hoolikalt ja täie hingega.

Tuletõrje ühingu saal oli puupüsti rahwast täis ja näitlejaile awaldati kiitust elawate aplausidega.

Kohtla algkooli muredest.

Wallawalitsus takistab wabaharidustööd.

Kohtla algkoolimaja on wiletsamatest ehitustest Wirumaal. Ta on püstitatud 1 kl. komplekti jaoks, käesolewal ajal aga töötamas neli!

Uue koolimaja soetamiseks pole wald midagi ära teinud, pigem meeleldi näeks õpilasi praeguses ruumes.

Hoolekogu mitmekordse pommitamise tagajärjel otsustas wallawolikogu wähese häälteenamusega põllutööministeeriumilt paluda kohtla härrastemaja kooliruumeks, mis metskonna kasutada on.

Ehkki wallawolikogu enda otsuse üle hirwitas, on siiski temal tagajärgi olnud. Mõõdunud juuli kuus saabus põllutööministrilt korraldus Kohtla metskonnale üle kolida Kiitla mõisa ja anda ruumid Kohtla algkoolile. See oli wälk selgest taewast, mis kõike wapustama pani.

Metsaülem olles heas wahekorras pr. sekretäriga, hankis wiimaselt tunnistuse, milles wallawalitsus awaldas nõusolekut metskonnale härrastemaja edasijätmiseks, sest koolil on ruumid olemas.

Kohtla algkool on elektriwalguse warustatud Kohtla-Järwe kaewanduse poolt, kuid kulu ei tohi ületada 25 kr. (eelarwe).

Koolijuhataja korteri walgustuseks kulub 21 kr., — ülejäädaw 4 kr. on õpetajate ja koolile määratud. Täiendawalt saatis Kohtla wallawalitsus koolijuhatajale märgukirja, kus juhitakse tähelepanu wajaduseta elektri tarwitamise peale. Hiljem selgus, et wajaduseta tarwitamine on lauluharjutused koolimajas.

Hoolekogu omal koosolekul otsustas paluda walla wolikogu mainitud suhtes asjaolu arutusele wõtta.

14 jaan. k. a. otsustas wallawolikogu kinnisel koosolekul suure häälteenamusega elektriwalgust lauluharjutuste peale mitte lubada, kui siiski seltskondlist tööd teha tahetakse, siis olgu iga laulja elektrilambiga warustatud.

Elektri walgus lauluharjutuste peale oleks aastas 10 - 12 kr. Samal koosolekul esines palwega endine walla sekretär, kes walla korterit kasutab, et teda korteri rahast wabastataks ajal, kus ta salapiirituse ga angeldamise pärast karistust kandis, mis 30 krooni wälja teeks. Et wiimane wallawanema wend ja wolikogu liigetele hea sõber, siis leidis palwe wolikogu poolt ühehäälelist poolhoidu.

18. jaanuar — rahwuspühaks!

Narwa wabastamisepäew, 18. jaanuar leidis tänawu, waatamata sellele, et ta oli ühtlasi ka selle tähtsa ajaloolise sündmuse 14-nes juubeli-aastapäew, awalikku märkimist waid korraldatud kontsert-aktusega „Ilmarises", mille kirjelduse lugejad leiawad tänases lehes teisal.

Paistab miskipärast, et meil ei ole huwi ega tahtmist pidada meeles endi suurpäewi, et meie kaldume kiiresti unustama minewiku heroilisemaid hetki.

Iga pühitsemine, iga pidustis on seda pidulikum ja ülewam, mida suurem ja kaaluwam on põhjus, mis on loonud selle tähtpäewa. Lähinedes selle seisukohaga Narwa wabastuspäewale, peame märkima, et seda sündmust meie ei saa ega tohi ka parima tahtmise juures alahinnata. Narwa wabastamine kommunistide alt ei ole üksi Narwa kohaliku tähtsusega sündmus, waid märgib ka uue perioodi algust kogu Eestile. Narwa wabanemisega wabanes Põhja-Eesti wõõra wõimu alt, Narwa wabastamisega anti lõpulik hoop Eesti kommunistlikule Nõukogude Wabariigile, mille territoorium sellega käest wõeti. Kõigil neil põhjusil just Narwa wabastuspäew on meile üleriikliku tähtsusega sündmus, kuna meil ei ole Eesti Wabariigi wäljakuulutamisele kõrwale seada ühtki teist sündmust meie ajaloos, mis oleks tähtsam eelnimetatud Narwa wabastamisest.

Tartu wabastamine, näiteks, on samuti suur sündmus ja tartlajed, olles tänulikud meie waprale rahwawäele, mälestawad seda päewa iga aasta wäikesepiirilise kohaliku pühana. Narwa aga, mis idapiiri walwurina juba sajandeid on olnud piiritähiseks Ida ja Lääne, Aasia ja Euroopa wahel, kipub juba enda uuestisündi unustama.

Siin pole süü Narwa rahwal. Ei, see rahwas näitab küllalt selgesti, et ta oskab ja tahab wääriliselt hinnata neid kangelasi ja seda suurt ajaloolist sündmust, mis toimus 18. jaanuaril 1919. a. Ette wõiksime heita waid asutistele ja organisatsioonidele, kelle kompetentsi asi peaks kuuluma, et nad ei ole küllalt aktiiwselt teotsenud selles suunas, et 18. jaanuarile enam tähelepanu omistataks.

Nii ei saa, ei tohi enam edasi kesta. Meile heidetakse niigi ette, et oleme minewikuta talupojarahwas, rahwas, kel pole kangelaskultust, kes ei oska ega taha hinnata oma paremate poegade teeneid. Meie peame kogu energiaga astuma wastu sellasile arwamusile. Peame näitama, et see isamaaarmastus ja rahwustunne, mis lõi heleda leegina loitma Wabadussõja ajal, ei ole ka nüüd, poolteist aastakümmet hiljem, haihtunud, waid on sama tugew kui siis. Meie peame astuma wastu hädaohule, et järeltulewad põlwed unustawad meie ajajärgu kangelased. Peame elustama ja wärskendama kaswawat noorsugu isamaalikus waimus, peame nende silmi ette looma niithaawal Wabaduswõitluse pildi. Selleks wajame meie pidupäewi, mälestuspäewi, mil muudame minewiku uuesti elawaks.

Peatudes selles mõttes eriti Narwa juures, peame märkima, et peale Wabariigi aastapäewa pole Narwal peaaegu ühtki alalist mälestuspäewa, mis tuletaks meelde wabaduswõitluse aegu. Siin on Narwa wabastamise mälestuspäew see, mille peaksime muutma kohalikuks pühaks. Riigi- ja omawalitsuseasutiste wastawail sammudel on wõimalik 18. jaanuari kinnitamine ametlikuks Narwa pühaks, mil on suletud ametiasutised, koolid, käitised jne. — nagu tawaliselt pühapäewadel. Sel moel Narwa wabastuspäew, ühendatud wajalike pidustistega nagu aktused, paraadid jne. omaks asendamatu tähtsuse Narwa elus ja oleks garanteeritud, et ka tauges tulewikus kunagi ei tuhmu ega unune see sangarlik hetk 1919. aastal, mil Eesti sini-must-walge pandi lehwima raekoja torni.

J.

Kultuur-põld vajab üksmeelt!

Ka meie waimne kapital teotseb — wekslitega...

Wanemad inimesed ja andmed meie wanemate seltsides asutamise kohta räägiwad lugusid, mis tihti imestust äratawad ja aukartusega mõtlema paneb. Neil asutajail oli usku, oli tahet ja oli ka tööl tagajärgi. Mitte ainult need ruumikad majad, mis ehitati rahwa poolt kokkupandud kopikaist, tööst, waewast ja uneta öist, waid rohkem peab imestama

waimset edu ja arengut,

millele neis majus alus pandi. Meie laulu-muusika-koorid, sportlik tegewus, näitekunst-teaater...

Pangad, ühistegelised asutused — kõigile on alus pandud neis seltsimajus... Aga ka kõneoskus, poliitika ja riigiloomisel mõtted on sündinud samus majus.

Wanad ja noored rühmasid sääl lahutamatult ühes

nagu ühepere liikmed. —

Millegipärast on nüüd asi weidi muutunud. — — — Kas on muutunud, wõi näib see ainult nii?...

Kuid siiski. — „Ilmarise" ja „Wõitleja" juhatuses on ainult wanemad tegelased. Noored on koondunud oma seltsidesse. Peab ütlema, et kerge ei ole see wist kellelgi. Rahalised raskused hakkawad tegewust halwama. Rühmatakse, nähakse waewa, kuid — waimlised saawutused ei rahulda ettakawatsetud tulemust... soowe. Küll tröösti takse endid sellega, kui asi mõnikord **paremini õnnestub,** kuid wõlaprotsentidest ja üürisummadest ei saada kaugemale. Hiljuti kaebas „Ilmarine" seltskonnale oma raskest seisukorda. Palus nõuga ja jõuga aidata. Kokkutulnud ei lõõnud mitte käega, waid neil on tõsine soow kaasa aidata...

Nüüd on „Wõitleja" teatanud, et maja remondi wõlgade katteks on lubatud 5000 kroonine loterii. Stiingi on seltskonna poole pööratud... Usun, et ka siin seltskond jõudumööda kaasa aitab. —

Kuid kui-palju ja kui-kauaks see aitab, seda ei ole kerge ennustada. Näib, et mitte ainult rahaline kapital ei kanna protsente, waid ka waimne tegewus töötab laenu abil... On rahaliste wõlgade shirant, kuid ilma kindlustuseta...

Kui asi nii, siis peaks olukorda põhjalikumalt rewideerima. —

Wist ei ole noortelgi muud tõsisemat sisseturleku-allikat oma ruumide üürimiseks kui näitemäng.. laul.. ütleme — kunst.

Aga millise wahe on siis noorte ja wanade kunsti wahel? — Ja kui nad tõesti oleks wäga erinewad, siis tahaks käia mõlemil etenduisil... Kuid siis peab ka teaatris-käija wiima oma majapidamise wõlaalusele. Ent wekselaktus ei ole kuigi mugaw kunsti nautida, olgu see kunst noorte wõi wanade.. Ja nagu elu näitabki, ei ole tungi ühele ega teisele poole. Wõib olla, tahab publik käia kuldset keskteed, kuid... kõigile soowimata kaswab lõhe noorte ja wanade wahel.. Wõrsub jonn ja üksteise mustamine seltskonnas.

Ja meie seltskond ise. — Aina klubid, klubid ja klubid... Ja ega neid klubidegi ruume wist tasuta tarwitada ei anta. Tundub, nagu häbenets seltskond oma seltsimaja — oma kodu, kes ta on meheks kaswatanud... Just-kui häbenetakse ja püütakse üks-teisest eemal olla... Ja üldine rahwuslik tunnegi hakkab nagu pelgama, tahaks nagu ka kusagil omaette olla...

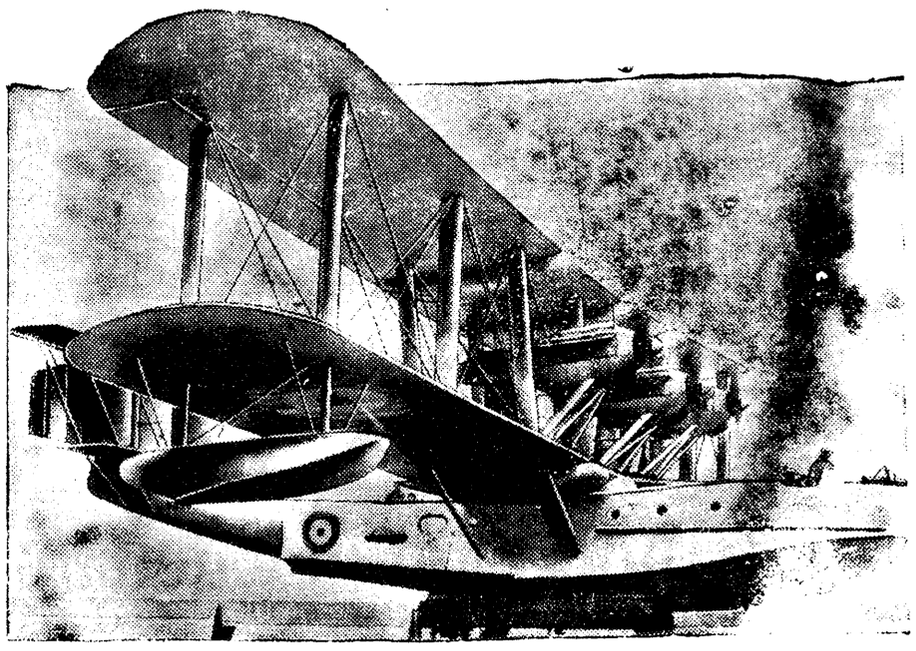
Riik on rahalises kitsikuses; seltsimajad, teaatrid — kõik rahakitsikuses, ja — ka waimne kapital tarwitab weksleid...

Raske on nii edasi töötada, kui alati on puudujäägid — aga raske on ka kokku minna, et harutada, kas ühenduses on jõud... See, wõib olla, tunduks nagu enese pankrotti tunnistamine. Aga ega puudujääkidega ka edasi ei saa.

Kadunud närwiarst dr. Luiga tähendas kord „Eesti Kirjanduse Seltsi" koosolekul, kui arwustati wanade poolt „Noor Eestit": „Kui need noored tulewad oma mürgliga, siis teewad nad mõnikord tõsiselt pahameele; aga kui neid ei ole, siis on kõik nii tühi ja kõle... Tahaks, et nad weel rohkem mürgeldaks... Et oleks tuba kisa ja kilkamist täis." — Ega see asi wist muidu ei paranegi, kui noorte mürgeldus ja wanade ettewaatus ühendada. Siis ehk hakkaks waimne kapitalgi protsente kandma.

T. Käbin.

See lennuk põrkas kokku mootorpaadiga.

Briti merejõudude suur weelennuk, kolme mootoriga, põrkas Plymouthi lähedal kokku merearsenaali mootorpaadiga. Lennuki meeskonnast sai üks surma, teine raskesti wigastada ja 8 meest kergemini haawata. Õnnetus juhtus lennuki õhkutõusmisel.

Perekonnaseisu seadus muutmisel

Bürokratism a-jaajamisest wälja!

Praegu makswa perekonnaseisu seaduse nõuete kohaselt on perekonnaseisu toimingud liig keerulised ja kodanikule tülikad. Eriti on see märgataw maal, kus perekonnaseisuamet wallawalitsuse juures asub kaugel ja wallasekretärid, kes ühtlasi ka perekonnaseisu ametnikud, on tööga liig koormatud

Kohtu-siseministeeriumis on nüüd wälja töötamisel perekonnaseisu seaduse muutmise eelnõu, millega kaotatakse liigsed wormaalsused ja perekonnaseisu toimingud kujunewad lihtsamaks.

Muuseas kaotatakse ära nõue perekonnaregistris iga lapse sünni puhul uue registri awamine, waimulikud ei ole enam kohustatud pidama perekonna seisu akte, mis sisuliselt samad, kui perekonnaseisu registridki, sündide puhul ei registreerita wanemate elukutselist tegewust, surma puhul — surma põhjust jne. Peale selle tehakse aktidesse sattunud wigade parandamine lihtsamaks.

Tuletõrje signaali heaks 2000 krooni.

Narwa tuletõrje signalisatsiooni korjandus on juba lõpule jõudmas. Seni on annetatud uue moodsa signalisatsiooni ehitamiseks 2000 krooni. Esialgse arwestuse järele loodeti korjandusega kokku saada umbes 5000 krooni, kuid nüüd tuleb korjanduse osalise täitumise tõttu wõtta signalisatsiooni ehitamises ette muudatusi.

1.000.000 senti maksame iga Rakvere Rahvamaja loterii pileti eest,

kui lõpploosimist 2. veebruaril 1933. a. ei peeta. Peamüügi kohad Narwas on; Joh. Essenson — kpl. Joala, 16, jaama raamatukapp, Roosipuude ja Läte kirjutusmaterjali kauplused, ning postkontor. Tähed müügil 31. jaanuarini 1933. a.

Müüjad ärge unustage raha saatmast, sest teid ootawad preemiad.

Juhannes Killip.

NARWA KORTERID.

See maailmakord ja asjandus on juba kord niimoodi seatud, et sul wahetewahel tuleb paratamatult lonkida mööda linna ja otsida majaakendelt walgeid sedeleid. Tuleb, nõndaütelda, olla omal käel korteri-uurija. Niisugune jalutamine ja ulualuse otsimine wõib saojal aastaajal olla päris meelepärane toiming, kuid praegu, talweajal on ta kaunis kehw. Eelsi weel siis, kui tuleb korterit otsida Narwas.

Minul, lugupeetud kaaskodanikud, juhtus niisugune pauk. Wott, oli, ühesõnaga, korterit waja ja muud polnud teha, kui tuli hakata otsima.

Esimene asi muidugi oli kuulutus. Ühel ilusal päewal ilmuski see lehes ja kõlas nii:

> Äärmiselt soliid, intelligent, kõrgesti haritud ja wäga puhtas ning intelligentses ametis käiw noobel ja wiisakas härra otsib
>
> korterit
>
> wõimalikult mugawustega. Pakkumised üürihinnaga saata silt. „Noobel korter".

Kolme päewa pärast läksin talitusse waatama. Preili ulatas mulle waikse naeratusega kolmkümmendkuus korteripakkumist. Mul oli tuline heameel — kui palju häid kortereid on Narwas saada.

Pikema sõelumise järele panin pakkumised järjekorda ja läksin esimest waatama. Pakkumises oli öeldud:

> W. A. soliid ärra?
> mul on ära anta kortel 4 duba, köt 10 kro. kuus. Ausdusega M. Paulberg!

Korter asus päris kesklinnas, Westerwalli tänawa kandis. (Mitte Westerwalli 14!) Lühikese otsimise järele leidsingi soowitud maja. Poollagunenud uksel oli silt: maiaberemes M. Paulberg.

Koputasin.

Paulberg tuli ise wastu. Kuuldes et mina korteri pärast tulin, muutus wana jutukaks. Pakkus istet ja suitsu ja puha ja rääkis Jidamast ning Aadamast. Jah, korter temal on, neli tuba, köök, wesi sees ja kõik. Kümme krooni kuus. Ainult weidi puhastamata — noh, teate isegi, halwad ajad ja kõik, ei jõua teha.

Läksime waatama.

Sa tuline jutt ja punane suletutt, nagu ta korteriukse lahti tegi, nii mul jooksid judinad üle selja. Korter tuletas meelde nagu troopikametsa — igaltpoolt rippusid tapeedirõbalad alla, põrandal puudus paar lauda ja pliidil polnud rõngaid.

Olin üllatusest tarretunud. Hõõrusin silmi ja jõllitasin neid waheldamisi peremehe ja seinte peale.

Kas... kas see siis ongi see korter wõi? sain lõpuks midagi kogelda.

— Seesama ta, mädand, on jah. Ega nüüd jah, muidu suurt just saa, kui tuleb pisike remont teha. Aga muidu mul on korter wäga soe ja ühesõnaga igatepidi intelligent.

Taganesin uksele ja kui tundsin waba õhku, pöörasin kiiresti ümber ja tegin sääred.

Teine korter oli kuuetoaline ja maksis 20 krooni. Muidu oli igati kena, aga ahjusid polnud sees. Peremees ütles, et korter on wäga kuiw ja soe, ainult üürnik olgu täismees ja lõõgu ise pisikene remont — tehku ahjud sisse.

Ma tänasin wiisakalt ja ütlesin jumalaga. Kolmandas kohas arenes mul majaperemehega järgmine kahekõne:

Mina: Tere!

Majaperemees: Tere-tere!

Wabandage, Teil peab siin olema üks korter wälja üürida, kolm tuba ja köök. Kas see on weel waba?

— On waba.

Kas wõiks näha?

— Wõib näha küll.

Ta awas ühe ukse ja wiis mu ühte hiigla-suurde tuppa.

— Palun!

Ma hõõrusin jälle silmi. Wabandage, siin on wist mingi eksitus!

— Eksitus? Kuidas?

Noh — teil pidi ju olema kolm tuba ja köök, siin on aga ainult üks suur tuba!

— Ha-ha-haa, naeris peremees. Seesama ta ongi ikka küll. Muidugi — pisike remont tuleb siin teil teha, kui just kolmetoalist soowite. Siia pisike säärwant wahele, sinna teine ja ongi kolm tuba käes. See läheb ruttu.

Kadusin jälle ära. Ainult jumalaga ei jätnud.

Esimese päewa jooksul jõudsin käia läbi kaheksateist korterit. Kõik korterid olid imeodawad aga kõigis tuli teha kõigepealt remont. Mõnel polnud ukse, mõnel polnud aknaid, ühel puudus köögipõrand, ühes polnud pliiti. Ainult üks korter oli enam-wähem korralik, nii et oleks wõinud hädapärast kas wõi sissegi kolida, kui poleks olnud wäikest wiga — üks wäga tarwilik ja õilis asutis oli kaugel õuenurgas, mitte maja sees.

Wäsinuna tuikusin koju, salajases lootuses, et wõib olla järgmisel päewal õnnestub mul enam.

Teisel päewal alustasin juba warahommikul, et ennemalt õhtule jõuda. Seekord wõtsin kawwa ka weel paar möbleeritud tuba, millista pakkumise kuulutised leidsin ahjalehest

Uks möbleeritud tuba asus Wiru tänawas. Ulse awas wanapoolne proua, kes otsekohe awaldas headmeelt, et just mina awaldasin soowi tuba wõtta ja küsis, kas ma saksa keelt räägin. Siis awaldas auwäärt proua soowi teada, milliseid paberosse ma suitsetan, kuipalju ja kuskohas ma napsu teen, misugust sorti nimelt eelistan, mitu korda nädalas olen purjus ja kas minu pool saab käima kahtlaste elukommetega naisterahwaid.

Need küsimused suutsin ma enamwähem rahuldawalt wastata. Siis auwäärt proua toimis järgnewa ja üksikasjalisema ülekuulamise, milles ma pidin talle esitama oma perekonnaajaloo, selgitama, et mul on ikka tõepoolest isa ja et mu wanemad on seaduslikus abielus. Lisaks sellele pidin ma seletama pikalt ja laialt, mida arwan ma piiskopp Joanni ja rahwasaadik Ossipowi lugudest, Petseri kloostri aaretekadumisest ja Adolf Hitlerist.

Hüppasin akna kaudu wälja ja kadusin. Õhtul jõudsin koju puruwäsinuna. Mokas oli jälle mu otsimine ja käimine! Täpselt sama laul, mis eelmiselgi päewal! Igalpool esimene jutt — tuleb teha omal remont.

Wiimane korter oli poolwalmis majas, millel polnud peal katust.

Teil tuleb teha pisike remont enne, ütles peremees. Lööge katus peale.

Koju saabudes olid mu päkad tulised ja palawik oli 39,9. Heitsin oma wõõrastemaja-woodisse pikali ja uinusin kohe.

Kogu öö kiusasid mind jubedad unenäod. Wiimane, mille peale higisena ärkasin o'i niisugune:

Lähen kuulutuse järgi kortlit otsima. Kuulutus on niisugune:

> Wälja üürida 6 tuba, köök ja wann kõigi mugawustega. Soe ja külm wesi, elektripliit. Küsida Rakwere t. 92.

Koputasin. Ukse awas majaperemees.

Mida soowite?

— Korterit.

Korterit?

— Korterit! Seda kuuetoalist, teate. Mugawustega. Elektripliit, soe ja külm wesi.

Ahaa!

Peremees pani kasuka selga ja tuli wälja. Wiis mu ühe lageda platsi juure ja näitas:

Siin!

Mis on siin?

Noh, korter!

— Korter?

Korter! See on nimelt minu krunt. Teil tuleb aga enne pisike remont teha — maja üles ehitada.

Juhannes Killip.

P. S. Tarbetu on wist lisada et ma kortereid loomulikult weel pole leidnud. Wõibolla on mõnel ehk siiski korter ära anda? Palun sellepärast weel kord:

> Intelligent, soliid, haritud meesterahwas otsib ..... jne.

Aga seda ma ütlen — mingisugust remonti ma ei tee. Ausõna! Seesama.

Ajast, kui kustus Eesti pinnal punane täht.

Narva mälestas vabastamist

Eestimaa Töörahwa kommuuni wõimu alt.

Rahwamurd aktusel „Ilmarises. — Austati „Narwa poisse."

18. jaanuaril Narwa linn mälestas oma wabastamise 14. aastapäewa. Täpselt kell 6 õhtul anti kolme kahuripauguga teada, et on täitunud 14 aastat päewast, mil „Narwa poisid" ühes soomlastega sissetungisid Narwa. Samal ajal algas kirikutes jumalateenistus. Kell 7.15 õhtul korraldati E. s. „Ilmarises" päewakohane aktus.

Narwa Wabadussõjalaste Liidu esimees K. Podrätsik omas awakõnes andis lühikese ülewaate päewa tähtsusest. Narwa wallutamist ei wõi lugeda ainult kohaliku tähtsusega sündmuseks. Peale strateegilise tähtsuse on sellel sündmusel ka suur poliitiline kaal. 29. nowembril kuulatati Narwas välja

Eesti kommunistlik nõukogude wabariik.

Oli aeg, kus suurem osa Eesti pinnast oli kommunistide wõimu all. Demokraatlik Eesti Wabariik oli teiste riikide poolt weel tunnustamata, kuna nõukogude Eesti wabariik oli tunnustatud ühe suurriigi — Wene poolt. Et kahte Eesti wabariiki enesele ette ei wõi kujutada, siis oli enne Narwa wallutamist wäga küsitaw kumb Eesti — demokraatlik wõi kommunistlik — eluõigvse saab. Narwa wallutamisega kaotas nõukogude Eesti oma territooriumi. Kui riigil puudub maa-ala, siis ei ole ka riiki olemas. Seega oli nõukogude Eesti saatus otsustatud—määratud surmale.

Senini on Narwa wabastamise päewaks loetud 19. jaanuar. On aga tõestatud, et Soome 2. kompanii

koos Narwa õpilaste rühmaga,

kes tuntud „Narwa poiste" nime all, tulid Narwa sisse 1919. a. 18. jaanuaril kell 1/2 6 õh. ja pool tundi hiljem, nimelt kella 6 ajal tõsteti sinimust-walge lipp raekojale, kuhu ta jäi lehwima. Lipu püstitamine tähistas linna wallutamist, mispärast Narwa E. W. L. on wõtnud seisukoha, pühitseda seda juubelit 18. jaanuaril. Sellega on ühinenud ka teised organisatsioonid. Narwa wallutamisel langesid kolm soomlast, kelle nimedki ei läinud korda kindlaks teha.

Neid ja ka hiljem langenuid „Narwa poisse" austati aktusel püstitõusmisega.

Aktusele ilmunud „Narwa poistele", arwult 11 meest, kinnitati rinda lillesid Narwa II jaoskonna naiskodukaitse liikmete poolt.

Edasi terwitas noori kangelasi linnawalitsuse nimel hra linnapea J. Luts. Järgmisena kõneles kapten A. Raudsepp, kes oma kõnega tõi lühikese ülewaate meie kodumaa seisukorrast, mis walitses 14 aastat tagasi Narwa wallutamisel. Kõneleja selgitas lähemalt seda, mis tingimusis „Narwa poisid" ning soomlased liikusid Udria rannalt Narwa. Lõpuks märkis kõneleja, et eeltulewail Narwa wallutamispäewa pühitsemise aktustel oleks soowitaw näha rohkem kooliõpilasi, et noorsugu kaswaks wabadussõjas walitsenud **waimus ja isamaalsuse tundes.**

Wiimasena kõneles „Narwa poiss" W. Pere, kelle kõnetooli ilmumist terwitas rahwas tugewa aplausiga.

P tähendas, et Narwa wõtmine oli õige lihtne. Laewal sõideti 17. jaanuaril Udria randa, kus tulid maale desfant osad, mis koosnesid soomlastest ja „Narwa poistest." Kuna rannal, kuhu oli kawatsus desfanti maale saata, olid punased kuulipildujatega ees, siis tuli maanduda paigas, kus rand ülekülwatud suurte kiwidega. Enne paatide rannale jõudmist pidid „Narwa poisid" ja soomlased umbest 18° külmaga meres wäitse supeluse läbitegema, sest tugew

lainetus paiskas osa paate ranna lähedal kiwide wastu ümber.

Maale pääsenud soomlased Narwa koolipoiste juhtimisel, kes tundsid maastikku, hakkasid waenlasele peale tungima.

Saabudes Narwa-Jõesuhu kuulsid narwakad, et nende wanemad on wangistatud punaste poolt ja isegi surmatud. See teade annud neile weel enam hoogu Narwa tungimiseks. Kuigi tuntud end wäsinuna, olnud kõigil suur rõõm kui sini-must-walge lipp kinnitatud juba Narwa raekoja trepi külge. Hädaohust hoolimata hüütud raekoja ees lipu kinnitamisel kolmekordne wõimas elagu.

Aktuse lõpusõna ütles Narwa Eesti Wabadussõjalaste Liidu esimees K. Podrätsik. Sellejärele lauldi ühiselt hümni rahwa, orkestri ja laulukoori poolt

„Ilmarise" saal oli aktuse ajal rahwast tungil täis. Juba kella 6 ajal, 1 tund enne aktuse algust, hakkas rahwast koguma Hilisemad tulijad paratamatult jäid ukse taha.

Hiljem oli „Narwa poistel" omawaheline kooswiibimine. Neil on kombeks iga aasta kord tulla kokku, et wärskendada sõjamälestusi ja luua omawahel tihedamat kontakti.

Narwa wabastamise mälestusaktused koolides.

Narwa wabastamise mälestuspäewal, 19. jaanuaril, korraldasid Narwa koolid sellekohased aktused.

Ühisgümnaasium korraldas Narwa wabastamise mälestusaktuse pärast kolmandat tundi aktisaalis.

Palweteenistuse pidas õpetaja G. Kiwiste, tuletades oma kõnes meelde wabadussõjalasi ja langenuid. Koolijuhataja W. Nano tegi teatawaks õpilastele nimed, kes pedagoogika nõukogu sellekohasel otsusel saanud rahaliste toetuste osaliseks, mis linnawolikogu poolt määratud Narwa wabastamise mälestuseks. Toetused olid 10—30 kroonini.

Pärast gümnaasiumi aktust korraldas samas ruumis ka VI eestialgkool mälestusaktuse, kus õpetaja pr. Treiberg päewa tähtsust selgitas.

Tööstuskool korraldas aktuse rauatööosakonna õppetöökojas „masinate juures". Päewakohase aktusekõne pidas õpetaja G. Matto, kes kui Narwa wabastamise momendi kaasaelanu meeldetuletas sündmust ja kujutas tolleaegist meeleolu linnas.

Istangjärgu algus põhiseaduse harutamisega.

Riigikogu esimehe kõne rahwaesinduse esimesel koosolekul

Teisipäewal asus riigikogu oma töös jatkama korralist istungjärku, mis katkestati läinud aasta nowembris. Awades koosoleku terwitas esimees J. Tõnissou kokkutulnud rahwaesindust, öeldes peale muu:

„Mida rasem on seisukord riigis, seda rohkem tõusewad rahwaesinduse ülesanded. Meie teame kuidas laialistes rahwahulkades on järjest tõusnud nõudlikus riigikogu töö wastu. Meie teame aga ühtlasi, kuidas meil ühiskonnas, kui ka awalikkuses otse wõisteldakse selle poolest, et mitte ainult arwustada riigikogu ja tema tegewust, waid sihilikult riigikogu arwele seatakse süüdistusi, mis wõiwad aina alla kiskuda rahwaesinduse lugupidamist kodanikkude laialiste ringkondade hulgas. Rahuldada sihilikke nõudmisi on wõimatu, aga seda teadlikum tuleb meil olla kohustuste täitmises sarnases olukorras. Siis sundetakse hinnata seda, mis on ära tehtud õiges arusaamises oma ülesannete täitmisel meie riigi ja rahwa wastu.

Sekretär kandis ette Soome-Eesti parlamendiwaheliseid terwitusi ja teeb teatawaks, et koonduslaste poolt enne pühi wäljakuulutamata jätta nõutud nuhtlusseaduse täiendamise seaduse eelnõu seismapanekuks on esitatud ainult 3 allkirja ja et seadus wäljakuulutatud.

Põhiseaduse muutmise eelnõust andis ülewaate aruandja T. Kalbus.

Wanematekogu wastawa soowiawalduse kohaselt lõpetati peale aruandja kõnet riigikogu koosolek kl. 18 07, et anda wõimalust sõnawõtjaile tutwuda aruandja seletustega.

—

Ringi ümber [redacted] maailma.

Kodumaalt.

—Pühapäewal, 15. jaan laskis enesele rewolwrist kuuli pähe Järwe wallas, Järwe asunduses 19-aastane Walter Harwa. Lasimine toimus oma kodus.

Kuul jäi pähe peatama, Noormees kukkus meelemärkusetult maha. Wäheste elumärkidega toimetati ta kaewanduse haiglasse, kus heitis meelemärkusele tulemata ilmast.

— Teisipäewa õhtul oli riigikogu esimees J. Tõnisson walitsuse, riigikogu liikmed ja ajakirjanduse esttajad oma juure külla palunud. Ilmunud olid riigiwanem ja ministrid, pea kõik riigikogu liikmed ja hulk ajakirjanikke. Kooswiibimine, kus külaliste wahel figis juba algusest peale sundimatu elaw mõtetewahetus. kestis kuni kella 12-ni.

Wälismaalt.

— Ameerika Ühendriikide Esinduskoja eeskujul ka senat wõttis tarwiliku enamusega wastu seaduseeluõu Filipiinidele iseseiswuse andmise kohta, jättes tähelepanemata president Hooweri weto.

See seaduseelnõu saab nüüd seaduseks, ja Filipiinidele antakse 10 — 13 a. pärast täielik iseseiswus, kui Filipiinide parlament ka sellekohase seaduse ühe aasta jooksul wastu wõtab.

— Berliinis oli kokkusaamine Hitleri ja tema endise tähtsama kaastööline Gregor Strasseri wahel. Mis oli selle läbirääkimise aineks, ei ole teada. Teine üllataw kokkusaamine oli Hitleri ja rahwuslaste juhi Hugenbergi wahel. See kokkusaamine olewat sündinud endise kantsleri von Papeni algatusel.

Hitleri suhtumine praegusele walitsusele näib olewat endiselt täiesti eitaw. Kuigi wee ei ole kaotatud kõik lootused kompromiks siks, kõneldakse parlamendi ringkondades ikka kindlamini riigipäewa eelseiswast laialisaatmisest.

— Londonist „Daily Delegraphi" diplomaatilik korrespondent arwab teatada wõiwat, et Prantsusmaal on kawatsus ette panna et Austria Helweetsia eeskujul kuulutatakse „igaweseks ajaks" erapooletuks. See erapooletus peab wõimalikul korral rahwastelidu poolt garanteeritama. Erawiisilised pinnauurimised ja nõupidamised ses asjas olewat juba käimas wähemalt kolmes pealinnas.

Lühiteateid.

Jää Narwajõel kandewõimuline.

Wiimaste külmade tagajärjel on Narwa jõgi ülemjooksul ja ka alamjooksul kinnikülmanud. Jääkaan jõel on kandewõimeline. Narwa-taguste waldade elanikud käiwad üle jõe ja sõidawad juba mööda jääteed linna.

Narwa-taga metsas nähti hunti.

Neil päewil nähti Narwa-taga metsas hunti. Kiskja tungis metsas jahil wiibiwa jahimehe K. koerale kallale. Kallaletung hundi poolt sündis K. nähes. Kuna K-l oli püssis haawlilaengu, siis ei läinud temal korda hunti mahalasta, waid kiskja jooksis peale K. poolt lastud laengu tihnikusse.

Öõwalwe Narwa apteekides.

21. jaanuarist kuni 24. jaanuarini on öõwalwes Malmi tän. nr. 1-a asuw Haigekassa apteek.

Tänuawaldus.

„Narwa poiste" nimel awaldan südamlikumat tänu Narwa Naiskodukaitse poolt ülesnäidatud austuse eest, mis meile weteraanidele osaks sai Narwa wabastamise aktusel „Ilmarises", 18. jaan. s. a. See oli ainuke meeleteletus ja teenetehindamine üldse 14. aasta jooksul, kus Narwa wabastajaid austati lillede rinda kinnitamisega.

Palun Narwa Naiskodukaitset wastu wõtta meie südamlikum tänu ülesnäidatud auawalduse eest.

Narwa poiss W. Mierbach.

Perekonnamuuteid.

15. jaanuarist kuni 21. jaanuarini registreeriti Narwa perekonna seisuametis.

Sünde: Natalie Kuskow, Ludmilla Koslowsky.

Abiellumise soowe: Roman Kisik ja Walentina Lwow, Walter Roosfeld ja Aliis Steinberg; Georg-Anton Michel ja Tamaara Sergutschew.

Abiellujaid: Arnold Kull ja Ellen Wardja.

Surmajuhtumeid: Efrosinja Iwanow, John Blös, Juuli Arole.

Narwa majaomanikud koos.

Esmasp. oli „Ilmarises" Narwa majaomanike seltsi peakoosolek, kus tuli terawalt kõne alla kinniswaramaksu küsimus. Teatawasti wähendati eriseadusega maal kinniswarade maksu, kuid linnas on selle asemel kinniswarademaks tõusnud. Awaldati pahameelt, et linna kinniswarmajaomanikud peawad sissesuleku wähenemisest hoolimata kõrgemat kinniswaramaksu maksma. Lõpuks loodeti, et teostamisel olewa kinniswarade ümberhindamise tõttu kinniswaramaks wiiakse õiglasemale alusele. Juhatusse waliti senine esimees adw. A. Pahla kolme aasta peale tagasi, ning liigeteks Rudi ja Frantzdorf. Auliigeteks waliti A. Pahla ja Ellert.

Weduri weotiisel murdus.

Hoiti ära raskem rongiõnnetus.

18. jaan. õhtul kella 3/4 11 ajal, kui õhtune reisirong nr. 6 wäljus Jõhwi jaamast, murdus rongi weduril weotiisli ots risttpea juures ning wedur ei saanud rongi edasi wiia. Juhtumist oli Kohtla jaamas kaubawedur, mis abirongiga Jõhwi saadeti, et sealt reisirongi edasi toimetada. Õnnetuse tagajärjel wäljus reisirong Jõhwist 2 tundi 14 min. hiljem. Weduri järelwaatusel selgus, et tiisis oli wana pragu, mis põhjustas murdumise.

Raudteeteenistaid ei saa süüdistada õnnetuses, sest see juhtus tehnilistel põhjustel. Paljut raudteewalitsus sai kahju, ei ole algul teada.

Et rong nr. 6. Tapale jõudmisega hilines, siis tuli ka Narwa poole tulewal hommikusel postrongil Tapal oodata postwagunit. Selle tagajärjel saabus 19. jaannuril homm. postrong umbes 3/4 tunnilise hilinemisega Narwa.

—

Tööliskond harutas oma päewamuresid.

Kreenholmi üürnikud protesteeriwad wabrikukorterite kõrgete hindade wastu.

Saatkond sotsiaalministri juure?

Kolmapäewal kell 4.30 p. l. oli K.-s. „Wõitlejas" Kreenholmi wabriku tööliste üldkoosolek. 1992 töölisest oli koos 432. Koosolekut juhatas Jisop ja protokolleeris Rant.

Käitiswanemate nõukogu poolt tehti koosolijatele teatawaks, et nõukogul ei ole seni olnud wõimalusi kokkukutsuda Kreenholmi üürnike koosolek, sest wabrikuwalitsus koosoleku pidamiseks tasuta ruume ei anna ja nõukogul puudub ruumi üürimiseks raha. Ühtlasi kanti ette ka wabrikuwalitsuse teadaanne, et wanas wabrikus ketramise osakonnas, kus seni töötatud 4 päewa nädalas, jatkub tööd kuni käesolewa kuu lõpuni ja tööpäewade arw selles osakonnas wähendatakse neil päewil 3. päewa peale.

Kudumise osakonnas, kus seni töötati 5 päewa nädalas, wähendatakse tööpäewade arwu 4 päewa peale. Tööd jatkub seal weebruarikuu lõpuni.

Kuni uute tellimisteni oli wabrikuwalitsusel kawatsus 24. jkp. Joala wabrikust wallandada 70 töölist, kuid nüüd öeldi ülesse ainult 40 töölisele, sest ülejäänuile loodetakse leida tööd.

Töölisnõukogu käis selles asjus riigiwanema juures

riigiwanema jutul. Selle tulemuseks oli, et riigiwanem wõttis enda kätte wabrikuwalitsuse teadaande ja lubas majandusministriga tööliste wallandamise ja tööpäewade küsimust harutada.

Edasi asuti harutama neid küsimusi. Ülsmeelselt tuldi otsusele, et Kreenholmi korterid on wäikesed ja neis puudub wastaw remont ning üür on liialt kallis.

Kuna wabrikuwalitsus ei rahulda korteri küsimust tööliste üldkoosoleku nõudel, siis otsustati ikkagi kokku kutsuda Kreenholmi üürnike koosolek, mis ära peetakse töölise Mölderi ettepanekul Helsingi tänawal asuwas kiuvoori tööliste ametiühingu ruumes. M. kinnitas koosolijatele, et aineti ühing annab oma ruume kasutada tasuta.

Koosoleku päewakorra kokkuseadmine jääti töölisnõukogu hoolde. Keegi koosolijaist tegi ettepaneku, et töölised boikoteeriks Kreenholmi wabriku elukortereid wõi tööliskond pööraks selles asjus hindadekomisari poole. See ettepanek ei leidnud aga poolehoidu.

Edasi tuldi otsusele, et kolme masinaga töötamine kudujatel on raske, sest walgustus olewat wabrikus nõrk ja töö katkew. Kui wabrikuwalitsus wõimaldaks kahel masinal töötamise, siis tõusnat tööliste arwu suurendamise wajadus wastawalt ja neid ei oleks tarwidus wallandada. Kolme masina küsimust harutati ka eelmisel Kreenholmi tööliste üldkoosolekul ja tehti nõukogule ülesandeks nõuda wabrikuwalitsuselt ühe masina ärawõtmist, kuid **wabrikuwalitsus ei rahuldanud seda nõuet.** Nüüd otsustati uuesti pöörata sama nõudega wabrikuwalitsuse poole. Kui aga wabrikuwalitsus seda ei täida, siis pöörata selles asjus sotsiaalministri poole.

Koosoleku poolt määrati kindlaks saadikute arw kolme peale, kes sõidawad Tallinna, kuid saadikute nimetamine ja määramine jäeti käitiswanemate nõukogu hoolde. Saadikute sõidukulud otsustati katta osalt ettewõetawast korjandusest ja käitiswanemate nõukogu poolt antawast summast.

Koosolek lõppes kell 6.45 õhtul.

—

Suurima kontserdi

korraldab „Wõitleja" spordiosakond „Wõitlejas" laupäewal, 21. jaanuaril kell 1/2 9 õhtul.

Kontserdil esinewad: „Estonia" ooperist Karl Ots ja Heino Uuli, Narwa teaatrist Tooni Kroon ning Narwa koolide sümfoonia orkester hr. J. Tultshewi juhatusel.

Kawas: Luccini, Keller-Bela, Aawa, Wedro, Wettiku j. t. töid.

Kui K. Otsa ja T. Krooni nimed meile kõikidele on tuntud, siis wast wähem on seda Heino Uuli, kes aga Tallinnas juba tuntud lootusrikka tulewikuga kunstnikuna. Eelolewas kontserdis esineb ta nii laulus, kui ka klaweri soologa. Kunstniku wanemad on Narwa wanemaile seltskonnategelastele tuntud kui omaaegsed agaramad „Wõitleja" tegelased.

Et kontserdi korraldaja on „Wõitleja spordiosakond, siis pole siin üleliigne tähendada, et K. Ots on wanemaid sporditegelast, kelle erialaks olnud ujumine F. Uuli kuulub parimate käspallimängijate hulka kuna T. Kroon on endine kõrgushüppe meister ja Eesti rekordi omanik.

Esijoones kuuluwad aga kõik kolm Narwakate hulka, mispärast on meie igaühe kohus oma kunstnikke austada rohke osawõttuga kontserdist.

Argipäew protokollis.

Juba sündides toob pahandust. Albert Grosmann on too õnnetu isa, kes lapse sünni pärast sai protokolli ja wastawa karistuse peab kandma. Mitte küll seepärast, et laps sündis selle eest kiitust, kuid et unustas suures õnnes sünniga kaasas käiwad kohustused. Nimelt jättis uue maailma kodaniku õigel ajal elanike nimekirja registreerimata, mida perekonnaseisu-ametnik politseile teatawaks tegi.

Langew puu purustas telefoniliini. Illukal Kaarel Birk puusaagimisel ei olnud küllalt ettewaatlik ja lasti langeda läbisaetud puu telefoni-liinile, mis purustas hulga traate, mille tagajärjel liinil ühendus katkes Peale tekitatud kahju tasumise tuleb ettewaatamata mehel weel hooletuse eest karistus kanda.

Kas wargus wõi aluseta süüdistus, peab selgitama kohtunik Järwe mehe August Rinlaubi kaebuse järgi Rudolf Aru peale. Sest kaebuses süüdistatakse Aru omawoliliselt kaebaja hobuse omandamises.

„Piirituswabrik" Auweres. Kodusel teel „elumärjukese" walmistamine on muutunud üldiselt masliliseks — eriti Alutagusel. Üks tõõstus paljastatakse teise järgi, kuid uust tekib järjest juure. Läinud nädalal wõeti wastutusele auwerlased Oskar Raus ja Walgepea, kes walmistanud oma tõõstuses „esimese järgulist" kaupa — puhast ja umbes 75 kraadist piiritust.

Kui igat sammu walwab politsei. Auwerlane Johannes Kurwits seisab mingisuguste pattude pärast politsei walwe all, kes walwab igat mehe sammu. Sellest K. ei teinud aga wäljagi ja toimis kui waba kodanik kunagi — isegi kolis ümber teise kohta. Selle eest rahukohtunik peab otsima paraprahwi, mis mõju awaldaks omawolilisele Johannesele.

Kolmel oli loata laskeriist. Iganenud laskerilsta lubade tõttu, puudus Kohtla meestel Hans Johansonil ja Konstantin Erlichil relwa kandmise õigus. mida politsei meestele protokolliga selgeks tegi. Samasuguse „patu sisse" tukkus ka Feodor Filitsius Kiwiõlist.

Wad unustasid oma kohustused. Jwask — Wildak t. 4, Tschugonow — Wildak t. 5, Läte — Walge t. 14, Meibaum — Sepa tän. 17 ja Posti t. 27 majaomanik unustasid oma otsesed kohustused — majaesiste tänawate korrashoiu, mida tehti alles politsei wastawa märkuse järgi.

Kaitsewäeteenistuse seaduse rikkumise eest koostati protokollid Karl Torbekile, Wassili Peepili ja Aleksei Waransowile, kes olewat kõik unustajad.

Oma elamisload „unustasid" pikendamast Anna Waronow, Lääne t. 11—2 elutsl. Iwan Pastrow Jegow, Püssi elanik Marie Warinow, Kiwiõlis Ilmar Isakow, Wokal Wassili Ma-Makarow ja Kosel Peeter Pawlow.

Tõtt ja õigust ütleb meie leht.

Kohtla-Järve kaev. Tuletõrje ühingu korrald.

Jõhvi tuletõrje ühingu seltsimajas
Laupäeval, 21. jaanuaril s. a.

„Eksootiline tantsitar"

Kateburgi operett 3 vaatuses.

Tegelased: prld. Sooden, Taadler, Mägin, Saamuel ja Saar. Hrad Nõmtak, Luts, Vismann, Rotmann ja Koppel.

Muusika Kukruse sümf. ork hr H. Lätte juh.

TANTS.

Algus kell 8.30 õhtul **Lõpp kell 3 ööse!.**

Pääsmete hind 50 s. kuni 1 kr. ühes tantsuga.

Puhas sissetulek läheb mootorpritsi muretsem.

Juhatus.

Tamme ja saarepakke

ning kuuse ja männi palkisid

ostan piiramata arwul.

F. Lutsu saeweski Jõhwis.

TEATAN,

et Jõhwi restoraan on

õlle hinda alandanud

Praegu maksab

õllepudel 25 senti.

Austusega **A. Haugas.**

LAULULEHTI
JA
NIMEKAARTE
saate Jõhwist „Alutaguse Teataja" talit. tellides kõige odawamini.

Kellel on juhuslikult

müüa

puhkpille,
palun teatada selle lehe toimetusele.
„Puhkpillid".

ALUTAGUSEL
kõik korralikud maakauplused müüvad
„Alutaguse Teatajat"

Jõhvis müüvad „Alut. Teatajat".

1. N. Maslov.
2. Valteri kiosk turuplatsil.
3. Sibelka kiosk kirikuplatsil.
4. Aitjenti kiosk turuplatsil.
5. Kirsmanni kiosk turuplatsil.
6. Priksi kiosk Puiestee nurgal.
7. R. Hindperi kondiitriäri Narva mnt.
8. Raamatukaupl „Vikerkaar" Jõhvis.
9. Alutag. õp. ühingu raamatukaupl.
10. Alevi jaama einelaud
11. Allemanni kauplus meierei juures.

Müürikuulutusi Peopileteid

ja

Tschekiraamatuid

maitsekalt ja ruttu valmistab

O.-ü. „Narva Kirjastusühisuse"

trükikoda

Narvas, Salme tän. 5. Telefon 34

Esitus
Jõhvis, Rakvere tän. 7-a.

Suure kauba tagavara tõttu lasen palju kaupa suure hinnaalandusega müügile.

16.I.—1.II. Suur inventuur-väljamüük 16.I.—1.II.

Villased naister. pluused alates 2.35 s.
Floor sukad . . . . . „ 60 „
Puuvilla schlüpferid . „ 70 „
Sukahoidjad . . . . . „ 75 „
Siidi-sallid . . . . . „ 90 „

JOH. MUTTIK

Moe-, pudu- ja pesuäri.
Narvas, Joala t. 22. Telef. 3-02.

Meester. sokid . . . alates 23 „
Villased sokid . . . „ 45 s.
Kaelasidemed . . . „ 60 „
triik-särgid . . . . . „ 2.85 „
Kõvad kraed . . . „ 30 „

„Alutaguse Teataja"

jutulisas ilmunud jutustised ja romaanid

on valitud, põnevad, hää tõlked või väärtuslikud algupärandid, mis igale raamaturiiulile on tõsiseiks ehteiks.

Kes kord on hakanud meie jutulisa lugejaks, on ja jääb **„Alut. Teat."** alaliseks sõbraks.

Aasta jooksul meie jutulisas ilmub rida romaane, mis võistlemata odava hinnaga saavutatavad igale romaanisõbrale.

Pidage meeles:

„Alut. Teat" maksab koos jutulisaga kõigest 45 snt. kuus. Üksiknumber 5 snt.

„Tarkus peitub kirjatähes, raha tuleb raamatust!"

K.-Järvel
müüvad
„Alutaguse Teatajat"

1. Raudteelaste tarvit. üh.
2. M Rootsi kaupl.
3. Varese kaupl.
4. Jõhvi tarvit. üh abik.
5. Pääro kaupl.

Ostan
palke,
peamiselt kuuske. Wälismaa firmade ülesandel E. Hahn Narwa Tallinna mnt. 10.

Tubaka-, paberi- ja koolitarbetekauplus ning J. Kulli paberossikestade ladu

Joala t. 22. Arn. Kull Kõnetr. 84.

Müügil: Vihud, joonistuspaber, kantseleitarbed, korteriraamatud, kirjaümbrikud ning -paber, krepp- ja siidipaber, tubak, suitsupab., kestad ja paberossid.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Palun külastage! Hinnad soodsad!

Narwa arstid.

Hambaarst
H. Taeker
Võtan uuesti hambahaigeid vastu kella 10 — 1
4 — 6.
Kunsthambad.
Suur t. 20 (teisel korral).

Ämmaemand
M Bergfeldt-Kõrts.
Malmi ja Salme tänava nurgal nr. 1 — 5, Tuisu kpl. vastas.

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin
Nais-, sugu- ja sisehaigused.
Wastuwõtmine
Joala tän. 19, Sinka majas Juhkentali apteegi kõrval
iga päew kella 11—1 ja 5—7.
Haigekassa haigete wastuwõtmine samal ajal.

Ümberkolinud.
Dr. E. Lekstein.
Silmahaigused,
Suur tän. 22.
Telefon 1-16.
Wastuw. 11—1.
5—7.

Dr.
S. Kisilbasch.
Silmaarst.
Ülekolinud Suur t. 15.
Vastuvõtmine era- ja üldise haigekassa haigeid igapäev 9—2 päeval,
„ 6—7 õhtul.
Pühapäeval 10—11 homm.

Dr. A. Striž
Sugu- ja nahahaigused
Wastuwõtmine igal äripäewal hommikul kella 8—9 ja õhtul kella 5—8.
Pühapäewil kella 12—1.
Walge tänaw nr 5.

AS. „Eesti Siid"

soowitab oma Narwa ladust, Peetri pl. 1.
kõiksugu siidi, poolsiidi ja puuwillast riiet.
15. jaanuarist kuni 1 weebruani

inventuuri väljamüük

enneolemata odawate hindadega.

Narva ap.-õigeusu pääkiriku koguduse nõukogu annab välja

enampakkumisel

kalapüügi õiguse kogudusele kuuluval Narva jõe osal. Pakkumine sünnib koguduse majas Suur tän. 11 24. jaan. s. a. kell 6 õhtul.

Väljarentimise tingimustest võib teada saada kirikuvanemalt.

Kõigile! Kõigile!
Kasutage juhust lühikeseks ajaks

Suur inventuur väljamüük

raadio- ja päevapildiaparaadid, grammofonid, elektriarmatuurid ja muud.
Hinnaalandus kuni 75%.

A.-s. „Tormolen" & Co Narva osak.

Joala tän. 18. Telef. 89.

Vastutav toimetaja V. Mustel. O.-ü. „Narva Kirjastusühisuse" trükk. Väljaandja: O.-ü. „Narva Kirjastusühisus"